



החוג למדע המדינה

ראשת החוג
ד"ר אוסטר אנה

יועץ לענייני סטודנטים
ד"ר סלמן ירון

חברי הסגל האקדמי*

מרצה בכיר:	ד"ר אוסטר אנה, ד"ר וינסקי-פרץ חדוה, ד"ר ידן שרון, ד"ר לויטן ניר**, ד"ר סלמן ירון**.
מרצה:	ד"ר בורנשטיין-נתיב קרן.
סגל עמית***:	גב' אליאש הדר, גב' מסורי מיטל.
מורה מן החוג:	ד"ר אלישר ורד, ד"ר בן צבי לילך, ד"ר גולן-נדיר ניוה, מר דוח'אן אסיל, מר הררי מיכאל, מר לוי אייל, ד"ר לוי שי, ד"ר מצקין שרון, ד"ר סוזין אשר, מר קורן איתי, ד"ר שיינאק עמית.

* יתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה.
** דרגה מוצעת.
*** כולל סגל עמית העוסק בתרגול

מרכזת החוג

גב' רחל צגאי
טל': 04-6423469
שעות הקבלה: ימים א'-ד' 10:00-12:30 , בנין מס' 4 , קומה 1.
מענה טלפוני: ימים א'-ד' 09:00-10:30
ניתן לפנות למזכירות החוג דרך תחנת המידע.

תוכנית הלימודים

הלימודים בחוג למדע המדינה מעניקים לסטודנטים אפשרות להכיר תחומי ידע מגוונים והבנה מקיפה של המציאות הפוליטית, תקשורתית ודיפלומטית בישראל ובעולם. זאת, באמצעות חשיפה ולימוד עומק של עולמות הפוליטיקה המקומית והבינלאומית, הדיפלומטיה, התקשורת הפוליטית, המשפט, ביקורת פנים, המנהל הציבורי והכלכלה.

החוג מציע מגוון קורסים רחב דרכם רוכשים הסטודנטים כלים להבנה ובחינת המציאות הישראלית במבט השוואתי והכרת היבטים מגוונים של היחסים הבינלאומיים כאסטרטגיה, דיפלומטיה, ביטחון, מסחר, תקשורת, ופוליטיקה. הלימודים עוסקים בסוגיות שונות ומגוונות, כגון: מדיניות ציבורית והרכב תקציב המדינה; ההשפעות שונות של אינטרסים כלכליים על פוליטיקה ומנהל ציבורי, פעילות השוק החופשי והשפעתו על האזרח, חדשנות טכנולוגית וההשלכות שלה על קבלת החלטות ממשלתיות בישראל ובעולם; יחסי כוחות בינלאומיים ודינמיקת גיאופוליטיות; מדיניות חוץ ואסטרטגיות דיפלומטיות. הלימודים מעניקים לבוגר את היכולת לאתר, בכל תחום עיסוק בו יבחר בעתיד, את הממדים הפוליטיים, כלכליים, תקשורתיים והאסטרטגיים השונים וההזדמנויות שהם מאפשרים.

הלימודים בתוכנית הינם במתכונת דו חוגית ומשולבים עם לימודים באחד מהחוגים הבאים: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, קרימינולוגיה, פסיכולוגיה והחוג הרב תחומי למדעי החברה. משך הלימודים הינו שלוש שנים (שישה סמסטרים) במסגרתם על הסטודנטים לצבור 60 נ"ז (נקודות זכות) בחוג המורכבים מקורסי חובה, קורסי בחירה (בעברית ובאנגלית), פרקטיקום וסמינריון, כמפורט בהמשך.

תוכנית הלימודים בחוג למדע המדינה משלבת התמחות "ממשל יחסים בינלאומיים וסייבר":

מטרת ההתמחות: הקניית ידע וכלים להבנת השפעתן של הטכנולוגיות המתפתחות תדיר על גיבוש אסטרטגיה ומדיניות של ממשלות, שחקנים ממשלתיים ושחקנים חוץ ממשלתיים בזירה המקומית והבינ"ל.

התמחות זו מציעה מגוון של קורסים בתחומים האמורים לעיל ומעניקה טווח רחב של ידע בתחומים המרכזיים הללו. בין היתר, יינתנו קורסים בנושאים של המערכת הבינלאומית, תפקודה ומערכ היחסים בין מדינות, דיפלומטיה, ארגונים על לאומיים, ארגונים לאומיים, NGO's, עולם הסייבר והדיגיטל ועוד. כמו כן, ילמדו קורסים בתחומים של משפט בינלאומי, טרור, מלחמות ועוד. בתחום הממשל והפוליטיקה ילמדו מושגי יסוד על מנת להבין טוב יותר את הקו המשיק בין פעולות הממשל, להכיר לעומק את היחסים הבינלאומיים. בתחום הסייבר ילמדו מושגי יסוד מתוך לב עשיית הסייבר והדיגיטל ברמה המקומית והבינלאומית. ההתמחות תעסוק גם בתחומי דיפלומטיה, כלכלה, יחסים בינלאומיים, ניתוח שיטות בחירה שונות, חברה אזרחית, בספורט ופוליטיקה. מגוון הקורסים המוצעים במסגרת ההתמחות יקנו לסטודנט כלים באמצעותם יוכל לנתח טוב יותר את המערכות ברמה המקומית, הארצית והבינלאומית כמו גם לספק תובנות מעמיקות בנושאים השונים. ביחס לתחום הידע הסייבר נבהיר כי לא נדרש רקע טכנולוגי והמיקוד הוא, בעיקר בהיבטים המדיניים, הממשלתיים, הדיפלומטיים, הציבוריים והתוכניים ולא בהיבטים הטכניים.

*ההתמחות תצוין על גבי נספח נלווה ובגיליון הציונים.

החל משנה ב' הסטודנט יחל ללמוד את קורסי ההתמחות "ממשל, יחסים בינלאומיים וסייבר" ע"פ הפירוט הבא:

שם הקורס	שש"ס	נ"ז
חובת התמחות	4	4
World Leaders & Leadership	2	2
בחירה בהתמחות	6	6
סה"כ קורסים בהתמחות	12	12

התנסות מעשית במסגרת הלימודים

החוג למדע המדינה רואה חשיבות רבה בהתנסות מעשית (פרקטיקום) ובשילוב הסטודנטים בעולם המעשי עוד בזמן הלימודים במטרה להכיר את העולם המעשי וסביבת העבודה שבה ישתלבו לאחר סיום לימודיהם. בהתאם לכך, כלל הסטודנטים בחוג מבצעים התנסות מעשית במסגרת קורס חובה בשנה ג'.

בכך, זוכים הסטודנטים לצבור ניסיון, לפתח קשרים וליישם את הידע התיאורטי שרכשו במהלך לימודיהם.

פירוט תוכנית הלימודים ע"פ שנת לימוד:

על הסטודנט להשלים 120 נ"ז, 60 נ"ז בחוג למדע המדינה ו-60 נ"ז בחוג הנוסף לבחירה מן השילובים המוצעים.

שנה א'

קוד הקורס	שם הקורס	שש"ס	נ"ז	קורסי קדם
קורסי חובה				
22020	מבוא לממשל ופוליטיקה	4	4	
22771	מבוא למחשבה מדינית	4	4	
22074	מבוא למדיניות ומנהל	4	4	
22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	4	
22028	המערכת הפוליטית בישראל	4	4	
12199	סטטיסטיקה תיאורית והסקתית*	4	4	
סה"כ קורסי חובה				
20 או 24				
20 או 24				
כמות קורסי הבחירה הנדרשים משתנה ותלויה בשילוב עם החוג הנוסף הנלמד. ראה/י פירוט בקובץ "תוכניות דו-חוגיות" המפורסם בשנתונים באתר המכללה.				
קורסי בחירה כלל חוגיים**				

* לסטודנטים הלומדים בשילוב מדע המדינה וקרימינולוגיה.

** בשנה א', קורסי הבחירה הכלל חוגיים מיועדים לסטודנטים הלומדים בשילוב מדע המדינה ורב תחומי במדעי החברה, הודעה מפורטת עם פירוט הקורסים תשלח בתחילת השנה.

שנה ב'

קוד הקורס	שם הקורס	שש"ס	נ"ז	קורסי קדם
קורסי חובה				
22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים	4	4	22020
22027	כלכלה פוליטית	4	4	
22557	שיטות מחקר כמותי (שו"ת)*	4	2	12199
22558	שיטות מחקר איכותני	2	2	
סה"כ קורסי חובה				
14 או 12				
כמות קורסי הבחירה הכלל חוגיים הנדרשים משתנה ותלויה בשילוב עם החוג הנוסף הנלמד. ראה/י פירוט בקובץ "תוכניות דו-חוגיות" המפורסם בשנתונים באתר המכללה.				
קורסי התמחות				
כמות קורסי הבחירה הנדרשים משתנה ותלויה בשילוב עם החוג הנוסף הנלמד. ראה/י פירוט בקובץ "תוכניות דו-חוגיות" המפורסם בשנתונים באתר המכללה.				
משיבי הרוח**				
בהתאם לכל מסלול לימודים ולתוכנית הדו חוגית. ראה/י פירוט בקובץ "תוכניות דו-חוגיות" המפורסם בשנתונים באתר המכללה.				

* לסטודנטים הלומדים בשילוב מדע המדינה ורב תחומי במדעי החברה.

** רשימת הקורסים מפורסמת בשנתון משיב הרוח

שנה ג'

קוד הקורס	שם הקורס	שש"ס	נ"ז	קורסי קדם
קורסי חובה				
	סמינריון	6	6	10047 או 10007, 22100
	התמחות מעשית	4	4	
		10	10	
סה"כ קורסי חובה				
קורסי התמחות				
כמות קורסי הבחירה הנדרשים משתנה ותלויה בשילוב עם החוג הנוסף הנלמד. ראה/י פירוט בקובץ "תוכניות דו-חוגיות" המפורסם ב שנתונים באתר המכללה.				

תנאי לסיים התואר: קבלת ציון עובר בכל הקורסים הנדרשים בהתאם לתוכנית הלימודים והשלמת 60 נ"ז בחוג למדע המדינה ו-60 נ"ז בחוג הנוסף.

פירוט תוכנית הלימודים לפי שילובים*:

* תוכנית הלימודים מפורטת לפי שנה ושילוב ניתן למצא בקובץ "תוכניות דו-חוגיות" המפורסם ב**שנתונים באתר**.

תוכנית הלימודים בחוג למדע המדינה עבור השילוב עם החוג לפסיכולוגיה

סוג הקורס	קוד קורס	שם הקורס	נ"ז	קורסי קדם	
שנה א'	22020	מבוא לממשל ופוליטיקה	4		
	22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4		
	22771	מבוא למחשבה מדינית	4		
	22028	המערכת הפוליטית בישראל	4		
	22074	מבוא למדיניות ומנהל	4		
סה"כ שנה א'			20		
שנה ב'	22027	כלכלה פוליטית	4		
	22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים	4	22020	
	22768	עולם הסייבר במציאות הגלובלית**	4		
	22339	World Leaders & Leadership**	2		
		קורסי בחירה כלל חוגיים 2x	4		
סה"כ שנה ב'		משיב הרוח 1x	2		
			20		
	שנה ג'		סמינריון	6	10047 או 10007, 22100
			התנסות מעשית	4	
			קורסי בחירה כלל חוגיים 1x	2	
		קורסי בחירה בהתמחות 3x**	6		
		משיב הרוח 1x	2		
סה"כ שנה ג'			20		
סה"כ לתואר			60		

** קורסי התמחות "ממשל יחסים בינלאומיים וסייבר".

תוכנית הלימודים בחוג למדע המדינה עבור השילוב עם החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

קוד קורס	שם הקורס	נ"ז	קורסי קדם	סוג הקורס
22020	מבוא לממשל ופוליטיקה	4		שנה א'
22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4		
22771	מבוא למחשבה מדינית	4		
22028	המערכת הפוליטית בישראל	4		
22074	מבוא למדיניות ומנהל	4		
	משיב הרוח 1x	2		
		22		סה"כ שנה א'
22027	כלכלה פוליטית	4		שנה ב'
22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים	4	22020	
22768	עולם הסייבר במציאות הגלובלית**	4		
22339	World Leaders & Leadership**	2		
	קורסי בחירה כלל חוגיים 2x	4		
	משיב הרוח 1x	2		
		20		סה"כ שנה ב'
	סמינריון	6	10047 או 10007, 22100	שנה ג'
	התנסות מעשית	4		
	קורסי בחירה כלל חוגיים 1x	2		
	קורסי בחירה בהתמחות 3x**	6		
		18		סה"כ שנה ג'
		60		סה"כ לתואר

** קורסי התמחות "ממשל יחסים בינלאומיים וסייבר".

תוכנית הלימודים בחוג למדע המדינה עבור השילוב עם החוג לקרימינולוגיה (7 סמסטרים)

קוד קורס	שם הקורס	נ"ז	קורסי קדם	סוג הקורס
22020	מבוא לממשל ופוליטיקה	4		שנה א'
22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4		
22771	מבוא למחשבה מדינית	4		
22028	המערכת הפוליטית בישראל	4		
22074	מבוא למדיניות ומנהל	4		
12199	סטטיסטיקה תיאורית והסקתית	4		
	קורסי בחירה כלל חוגיים 1x	2		
		26		סה"כ שנה א'
22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים	4	22020	שנה ב'
	סמינריון	6	10047 או 10007, 22100	
	התנסות מעשית	4		
22768	עולם הסייבר במציאות הגלובלית**	4		
22339	World Leaders & Leadership**	2		
	קורסי בחירה כלל חוגיים 2x	4		
	קורסי בחירה בהתמחות 2x**	4		
	משיב הרוח 1x	2		
		26		סה"כ שנה ב'
22027	כלכלה פוליטית	4		שנה ג'
	קורסי בחירה כלל חוגיים 1x	2		
	קורסי בחירה בהתמחות 1x**	2		
		8		סה"כ שנה ג'
		60		סה"כ לתואר

**** קורסי התמחות "ממשל יחסים בינלאומיים וסייבר".**

תוכנית הלימודים בחוג למדע המדינה עבור השילוב עם החוג הרב תחומי במדעי החברה (7 סמסטרים)

שנה א'	קוד קורס	שם הקורס	נ"ז	קורסי קדם
	22020	מבוא לממשל ופוליטיקה	4	
	22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	
	22771	מבוא למחשבה מדינית	4	
	22028	המערכת הפוליטית בישראל	4	
	22074	מבוא למדיניות ומנהל	4	
		קורסי בחירה כלל חוגיים 2x	4	
סה"כ שנה א'			24	
שנה ב'	22027	כלכלה פוליטית	4	
	22557	שיטות מחקר כמותי	2	12199
	22558	שיטות מחקר איכותני	2	
		סמינריון	6	10047 או 10007, 22100
		התנסות מעשית	4	
	22768	עולם הסייבר במציאות הגלובלית**	4	
	22338	**World Leaders & Leadership	2	
		קורסי בחירה בהתמחות 1x**	2	
		משיב הרוח 1x	2	
סה"כ שנה ב'			28	
שנה ג'	22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים	8	22020
		קורסי בחירה בהתמחות 2x**		
סה"כ שנה ג'			8	
סה"כ לתואר			60	

*שו"ת= שיעור ותרגיל

**** קורסי התמחות "ממשל יחסים בינלאומיים וסייבר".**

מדע המדינה בשילוב עם החוג הרב תחומי במדעי החברה (מסלול "פטור מתפקיד")

שנה א'	קוד קורס	שם הקורס	נ"ז	קורסי קדם
	22020	מבוא לממשל ופוליטיקה	4	
	22024	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	
	22771	מבוא למחשבה מדינית	4	
	22028	המערכת הפוליטית בישראל	4	
	22074	מבוא למדיניות ומנהל	4	
	22557	שיטות מחקר כמותי	2	12199
	22558	שיטות מחקר איכותני	2	
	22692	פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים	4	22020
		קורסי בחירה כלל חוגיים 2x	4	
		קורסי בחירה בהתמחות 2x**	4	
סה"כ שנה א'			36	
שנה ב'	22027	כלכלה פוליטית	4	
		סמינריון	6	10047 או 10007, 22100
		התנסות מעשית	4	
	22768	עולם הסייבר במציאות הגלובלית**	4	
	22338	**World Leaders & Leadership	2	
		קורסי בחירה בהתמחות 1x**	2	

קוד קורס	שם הקורס	נ"ז	קורסי קדם
	משיב הרוח 1x	2	
		24	
		60	

*שנ"ת= שיעור ותרגיל

** קורסי התמחות "ממשל יחסים בינלאומיים וסייבר".

חשוב! באחריות הסטודנט לבדוק את גיליון הציונים ולוודא שבתום שנה"ל האחרונה ללימודיו יסיים את כל חובותיו וישלים לפחות 60 נ"ז בחוג.

מקרא קורסים מקוונים:

מתכונת הלימודים	הסבר
דיגיטלי היברידי	קורס שבו ההוראה, הלמידה וההערכה משלבות בין למידה פנים אל פנים ולמידה דיגיטלית. חלק מההרצאות יתקיימו בקמפוס וחלק יועברו מרחוק.
דיגיטלי מרחוק	קורס שבו כל או חלק ניכר מההוראה, הלמידה וההערכה מועבר מרחוק. בקורס זה יתקיימו מספר בודד של מפגשים פנים אל פנים, אם בכלל.

מבוא לממשל ופוליטיקה

הקורס מתמקד בסוגיות, במושגים ובכלי המחקר הנדרשים לחקר המציאות הפוליטית. לשם מה נוצרה הפוליטיקה? מהם הגורמים המסבירים את אי-ההסכמה בין בני-אדם? האם קונפליקטים נוצרים בגלל התנגשות של אינטרסים או בגלל עימות בין תרבויות שונות? מה מסביר את העוצמה של תאגידים ובעלי הון? מה תפקידה של התקשורת בפוליטיקה? האם מדע המדינה יכול להסביר את שרידותו של ראש הממשלה נתניהו בישראל או את בחירתו של דונלד טראמפ בארה"ב? האם רצוי כי הרשות השופטת תהיה עצמאית? האם יש הבדלים משמעותיים בין בחירות המתנהלות בישראל, ארה"ב או צרפת? האם כדאי לנו לאמץ את המשטר הנשיאותי האמריקאי?

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22020 ד"ר ניר לויטן ד' 16:15-19:45
קיץ 22020 ד"ר ניר לויטן ב' 14:15-17:45

מבוא למדיניות ומנהל (דיגיטלי היברידי)

השיעור עוסק בהיבטים הפוליטיים והפסיכולוגיים-חברתיים המרכזיים של מנהל בכלל והמנהל הציבורי בפרט. כדוגמא מרכזית תשמש המערכת המנהלית בישראל. בין הנושאים הנלמדים: תהליכי מודרניזציה והקמת ארגונים ביורוקרטים, ביורוקרטיה ודמוקרטיה, השפעת המנהל הציבורי על תהליכי חקיקה, יישום ושיפוט, תקציב המדינה, ביקורת המדינה, התנהגות ארגונית: הנעה בעבודה; שינויים ארגוניים; תקשורת ארגונית.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22074 ד"ר אנה אוסטר ד' 14:15-15:45 ו-2 שש"ס מתוקשב
ב' 22074 ד"ר קרן בורנשטיין-נתיב ב' 10:15-11:45 ו-2 שש"ס מתוקשב

מבוא למחשבה מדינית (דיגיטלי היברידי)

הקורס סוקר את התפתחות ההגות הפוליטית מיוון העתיקה ועד למאה ה-20. במהלך הקורס נתוודע למושגי המפתח ושאלות היסוד של ההגות הפוליטית, כגון: מהי מדינה, ולשם מה היא קיימת? מהו המשטר הצודק? מה מקור הסמכות של השלטון? מה מקורן של זכויות האדם ובאילו מקרים מותר למדינה לפגוע בהן? כמו כן, נכיר את השקפות העולם והאידיאולוגיות הפוליטיות המרכזיות בתולדות המחשבה המדינית – כמו הליברליזם, הפשיזם, והאנרכיזם – ונעמוד על הרלוונטיות שלהן למציאות הפוליטית בת זמננו.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22771 ד"ר לילך בן צבי ב' 08:30-10:00 ו-2 שש"ס מתוקשב
קיץ 22771 ד"ר לילך בן צבי ד' 18:15-19:45 ו-2 שש"ס מתוקשב

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

הקורס נועד להפגיש את המשתתפים בו עם הסוגיות העיקריות של היחסים הבינלאומיים ועם המושגים הבסיסיים של תחומי הלימוד והמחקר. הקורס יציג את התיאוריות המרכזיות בתחום המחקר המדעי, אשר בעזרתן ננתח סוגיות מרכזיות בזירה הבינלאומית. במהלך הקורס יוצגו תיאוריות ואסכולות שונות ולעיתים אף מנוגדות, כמו גם המתיחות בין היחסים הבינלאומיים ובין תהליך הגלובליזציה. המטרה של הצגה זו היא להציג לסטודנטים/ות מגוון רחב ככל האפשר של גישות ותיאוריות, על מנת לחדד את הדיון וההבנה של הזירה הבינלאומית. נדרשת בקיאות בחומר ההרצאות וקריאת החומר הביבליוגרפי. כמו כן, על מנת לקיים דיונים מעניינים בהרצאות ובתרגילים, נדרש מהסטודנטים לעקוב אחר מאורעות בינלאומיים ומדיניות חוץ עכשווית, כפי שהם מתפרסמים בעיתונות הכתובה ובאמצעי התקשורת האלקטרוניים. הסטודנטים מוזמנים להעלות במהלך ההרצאות והתרגילים נושאים הקשורים לנושא השיעור.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22024 ד"ר ירון סלמן ב' 16:15-19:45
ב' 22024 ד"ר ניר לויטן ד' 16:15-19:45

המערכת הפוליטית בישראל (דיגיטלי מרחוק)

מטרת הקורס היא להעניק סקירה מקיפה של יסודות המשטר בישראל ולהעמיק בחקר מקורותיהם ההיסטוריים, החברתיים והפוליטיים. הקורס בוחן את התפתחותה של המערכת הפוליטית בישראל מתקופת היישוב ועד ימינו, תוך שימת דגש על ההקשר המקומי, הבינלאומי וההיסטורי שבו צמחה המדינה. הקורס סוקר את תהליך התהוות מוסדות המדינה, מבנה הרשויות, המפלגות והמערכת האלקטורלית, וכן עוסק במאפייני החברה הישראלית, לרבות שסעים תרבותיים, כלכליים, אתניים ודתיים, ויחסי הון-שלטון. בנוסף, נעסוק בהתנהגות פוליטית של קבוצות שונות בחברה ובאתגרים העומדים בפני המערכת הדמוקרטית והמשטרית. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים הבנה תיאורטית והיסטורית אשר תאפשר להם לנתח תהליכים פוליטיים ואירועים אקטואליים כחלק מהמערכת הפוליטית בישראל וכחלק מתהליך השתנותה לאורך השנים. עם סיום הקורס בהצלחה, הסטודנט יהיה מסוגל לתאר את המרכיבים העיקריים של המערכת הפוליטית בישראל; לזהות את הרקע ההיסטורי לתופעות ואירועים פוליטיים עכשוויים; לנתח באופן ביקורתי תהליכים בזירה הפוליטית; להציע הסברים מגוונים להתנהגות פוליטית של קבוצות שונות; ולהבחין בין תפקידי רשויות השלטון במדינה, תוך הבנה של מערכת האיזונים והבלמים ביניהן והאתגרים העומדים בפניה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22028 ד"ר ניר לויטן

סטטיסטיקה תיאורית והסקתית

תיאורית: הקורס מקנה מושגי יסוד וידע בסיסיים, שיאפשרו לסטודנטים לעשות שימוש בסטטיסטיקה לצורך ניתוח נתונים גולמיים וכן לצורך הבנה של ניתוחים אשר מופיעים בספרות ובפרסומים מדעיים. הסקתית: מטרת הקורס היא להציג לסטודנטים את עקרונות ההסקה הסטטיסטית: ביסוס מסקנות לגבי האוכלוסייה מתוך נתוני המדגם. הקורסים מקנים ידע בשיטות של עיבוד, תיאור והצגה של נתונים כמותיים במחקר המדעי.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 12199 גב' לימור ודס ו' 11:30-14:30

שנה ב' - קורסי חובה

שיטות מחקר כמותי (מיועד לסטודנטים בשילוב דו חוגי מדע המדינה והחוג הרב תחומי במדעי החברה בלבד)

קורס זה נועד לשמש כתשתית רחבה ללמידת המתודולוגיה הכמותית במחקר במדעי החברה. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים הכרה והבנה של ההיגיון המדעי, העקרונות והכלים לביצוע מחקרים כמותיים בתחומי מדע המדינה ומדעי החברה, תוך הדגשת היחסים ההדוקים בין הממדים התיאורטיים והאמפיריים של המחקר המדעי. הקורס יתמקד במושגים ובמודלים המהווים בסיס למחקר המדעי הכמותי, ובאופנים הספציפיים בהם הוא מתבצע בדיסציפלינות האמורות. כמו כן, במהלך הקורס נלמד את השלבים השונים של עיצוב מערכי המחקר וביצועם, החל מניסוח שאלת המחקר ועד הצגת הממצאים. נסקור את השיקולים התיאורטיים והמתודולוגיים המנחים הכרעות שונות שעל החוקר/ת לבצע בתהליך המחקרי. בחלקו הראשון של הקורס יכירו הסטודנטים את ההיגיון התיאורטי-אנליטי העומד מאחורי ביצוע מחקרים כמותיים, ואת המושגים הבסיסיים המבטאים היגיון זה - כגון סיבתיות, משתנים, השערות והנחות. בחלקים הבאים נעסוק בהכרת סוגי מערכי מחקר שונים, בשיטות לעיצוב מערך המחקר, ובשיטות לאיסוף נתונים. כמו כן, יילמדו מספר שיטות סטטיסטיות לאמידת סוגים שונים של קשרים בין משתנים שבאמצעותן ניתן לתאר תופעות ולבחון השערות תיאורטיות. הקורס מלווה בהתנסות מעשית ותרגול בתוכנת SPSS.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ק: 12199

א' 22557 ד"ר חדוה וינרסקי-פרץ ד' 16:15-17:45

א' 22557 ד"ר חדוה וינרסקי-פרץ ד' 18:15-19:45

ק"ץ 22557 טרם נקבע ד' 14:15-15:45 (מעודכן נכון ל- 12.08.26)

שיטות מחקר-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 22557	גב' אליאש הדר	ד' 20:00-21:30
א' 22557	מר אסיל דוח'אן	ד' 20:00-21:30
קץ 22557	מר אסיל דוח'אן	ד' 18:15-19:45

שיטות מחקר איכותני (מיועד לסטודנטים בשילוב דו חוגי מדע המדינה והחוג הרב תחומי במדעי החברה בלבד)

קורס מתודולוגי זה מיועד להקנות רקע והיכרות עם הפרדיגמה האיכותנית, יסודותיה התיאורטיים ומהלכיה המרכזיים, וכן מיומנות יסוד בכלים שונים לאיסוף ולניתוח נתונים התואמים לפרדיגמה זו. במהלך הקורס נבחן את הגישות התיאורטיות והזרמים השונים במחקר האיכותני, את הנחות המוצא שלהן ואת הפרספקטיבה שלהן להבנת המציאות. לצד העמקת היסוד התיאורטי, הקורס יתמקד בלימוד כלים לביצוע מחקר איכותני במדעי החברה ובדילמות העולות במהלך יישומו. נדון בבחירת נושא המחקר, באופן ניסוח שאלות המחקר ובתכנון מערך המחקר על כל שלביו, נלמד אסטרטגיות מרכזיות לאיסוף נתונים וניתוחם. בין היתר נעסוק במחקר האתנוגרפי ותוצריו, תצפית משתתפת, ראיון העומק המחקרי, ניתוח טקסט, עקרונות הניתוח התמטי, אתיקה במחקר, רפלקסיביות ומקומו של החוקר ככלי המחקר. הקורס יישלב בין סקירה עיונית-תיאורטית של שיטות מחקר איכותניות לבין התנסות מעשית-חוויתית בעיצוב המחקר, איסוף הנתונים, ניתוחם והצגת הממצאים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

א' 22558	גב' מיטל מסורי	ד' 16:15-17:45
א' 22558	גב' מיטל מסורי	ד' 18:15-19:45
קץ 22558	טרם נקבע	ד' 16:15-17:45 (מעודכן נכון ל- 12.08.26)

כלכלה פוליטית

הקורס דן ביחסי הגומלין בין כלכלה לפוליטיקה, הן במישור הפנים מדיני והן במישור הבינלאומי. ייסקרו תיאוריות וגישות שונות כמו ליברליזם, מרקסיזם, רדיקליזם ומדינת רווחה. במישור הבינלאומי יידונו התיאוריות הכלכליות של מרקנטליזם, אימפריאליזם ומלחמה וכן השפעת גורמים כמו הבנק העולמי, קרן המטבע הבינלאומית וחברות רב-לאומיות. תשומת לב מיוחדת תינתן למיקום הגורמים הכלכליים בתהליך השלום הישראלי-ערבי.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

א' 22027	מר איתי קורן	ב' 12:15-15:45
קץ 22027	מר איתי קורן	ד' 16:15-19:45

פוליטיקה השוואתית ומשברים גלובליים (דיגיטלי היברידי)

פוליטיקה השוואתית היא תחום מחקר שמטרתו פיתוח מושגים, תיאוריות ומודלים להסבר וניתוח תהליכים וסוגיות פוליטיות באזורים שונים, מערכות פוליטיות שונות, והקשרים שונים. הקורס יתמקד בלימוד וניתוח אזורי של משברים בין-לאומיים, באופן שבו הם נגלים במדינות ואזורים שונים, אופן ההתמודדות עימם, והדמיון והשוני בין ממדים אלה. נעסוק במספר נושאי חתך כגון, רב-תרבותיות, סכסוכים אתניים, מלחמות אזרחים והגירה, צדק מעברי ותהליכי פיוס, וכן שינויים בדפוס מנהיגות והשתתפות פוליטית.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ק: 22020

א' 22692	ד"ר ירון סלמן	ד' 16:15-17:45 ו-2 שש"ס מתוקשב
ב' 22692	ד"ר שרון מצקין	ד' 18:15-19:45 ו-2 שש"ס מתוקשב
קץ 22692	ד"ר ירון סלמן	ב' 08:30-10:00 ו-2 שש"ס מתוקשב

סמינריונים

על הסטודנט לבחור סמינריון אחד מבין הסמינריונים המוצעים:

יישום מדיניות ברמה המקומית והאזורית

הסמינריון בוחן את המבנה הרב-רבדי של השלטון בישראל ומתמקד בהבנת הרבדים השונים ויחסי הגומלין ביניהם. הקורס מדגיש את החשיבות של הגישה האזורית כרובד ביניים בין השלטון המרכזי והמקומי. הסטודנטים ילמדו את הייחודיות של האזורים ואת הצורך בתפיסה איזורית לפתרון בעיות מורכבות. הקורס בוחן סוגים שונים של יישום מדיניות: מלמעלה למטה (**Top-down**), מלמטה למעלה (**Bottom-up**), יישום רשתי. דרך מקרי מבחן מעשיים, נבחן כיצד מדיניות מתורגמת ברבדים השונים, מה הם גורמי ההצלחה והכישלון ביישום, ואיך הגישה האזורית יכולה לשפר תהליכים אלה. המטרה היא פיתוח הבנה מעמיקה של רבדי השלטון ושל המורכבות של יישום מדיניות במציאות רב-רבדית.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ש' 22343 ד"ר אנה אוסטר ד' 16:00-18:15

המהפכה הדיגיטלית: אתגרים והזדמנויות

המהפכה הדיגיטלית, ששורשיה החלו בשליש האחרון של המאה ה-20, נמצאת בשיאה מאז העשור השני של המאה ה-21. מהפכה זו מתאפיינת בשילוב של טכנולוגיות המטשטשות את הקווים בין העולמות הפיזי, הדיגיטלי והביולוגי ובמרכזן רובוטיקה, בינה מלאכותית, ביג דאטה וננוטכנולוגיה והיא משנה את הדרך בה אנו חיים מהקצה אל הקצה. השינויים המהירים הללו מעמידים בפני קובעי המדיניות אתגרים חסרי תקדים ודורשים מהם להתמצא בתחומים רבים שלא נדרשו אליהם בעבר. בה בעת, ממשלות יכולות להגדיל את שליטתן באוכלוסייה, בעזרת מערכות מעקב ויכולת לשלוט בתשתית הדיגיטלית. במציאות זו קובעי המדיניות נדרשים להתאים את עצמם כל העת לסביבה החדשה שמשתנה במהירות, להמציא עצמם מחדש ולשתף פעולה באופן הדוק עם המגזר הפרטי ועם החברה האזרחית. בסמינריון זה נעסוק בחלק מהחידושים הטכנולוגיים שהשפעתם ניכרת בכל תחומי חיינו, כדוגמת: מטבעות דיגיטליים, רכבים אוטונומיים וכלכלה משתפת. בתוך כך נעסוק באתגרים ובהזדמנויות שהם מציבים בפני קובעי המדיניות במשולש המורכב מטכנולוגיה, פוליטיקה ומדיניות ציבורית ונרכוש כלים יישומיים ותאורטיים שיאפשרו לנו לנתח ולהבין משולש זה. במסגרת הסמינריון כל סטודנט יבחר סוגיה הקשורה לחדשנות טכנולוגית, יעמיק בה וינתח אותה בהתאם לכלים היישומיים והתאורטיים שילמדו בקורס. **הסמינר הינו בגישה האיכותנית.**

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ב' + קיץ 22779+22334 ד"ר קרן בורנשטיין-נתיב סמסטר ב': ד' 18:15-20:30, סמסטר קיץ: ד'
14:00-16:15

פוליטיקה, תקשורת ודעת קהל

מטרת הסמינריון לחשוף בפני הסטודנטים היבטים שונים של יחסי הגומלין המורכבים והמרתקים שבין פוליטיקה לתקשורת, ובין לבין דעת הקהל, בימי בחירות, בעתות חירום לאומי, ובימי שגרה; בארץ ובעולם; ברמה המוסדית והארגונית, ולא פחות מכך, ברמה הבינאישית. במסגרת הקורס ייבחן מעמדם הייחודי של כל אחד מהשחקנים בזירת התקשורת הפוליטית: נבחרי ציבור ואנשי צוותם, עיתונאים ועורכים, גורמים חוץ פרלמנטריים, ואזרחים. בין הסוגיות המרכזיות שתדונה במהלך הקורס: מקורות העוצמה ומקורות החולשה של התקשורת ביחסיה עם המערכת הפוליטית; דעת הקהל כ'שחקן' פוליטי, ותקשורת פוליטית בעידן המדיה החדשים וה-AI. עבודות סמינריות בקורס זה ניתן יהיה לעשות **בשיטות כמותניות ואיכותניות ומשולב.**

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ב' + קיץ 22342+22341 ד"ר ורד אלישר סמסטר ב': ד' 18:15-20:30, סמסטר קיץ: ד' 14:00-
16:15

משא ומתן וסכסוכים בין-לאומיים (לסטודנטים הלומדים מדע המדינה בשילוב קרימינולוגיה-7 סמסטרים)

על רקע תפוצתם הרבה של סכסוכים אתנו-לאומיים בין ובתוך מדינות משא-ומתן מהווה בימינו כלי בולט בתאוריה של ניהול ויישוב סכסוכים לשם הסדרתם. הסמינר יעסוק בהיבטים תיאורטיים ויישומיים של משא-ומתן מתוך מטרה להפגיש את התלמידים עם מושגי היסוד, כלי הניתוח ודרכי ההתמודדות שמציע תהליך יישוב סכסוכים באמצעות משא-ומתן. לצורך זאת, הסמינר מתחלק לשני אשכולות למידה: במסגרת האשכול הראשון נתמקד בהצגת המסגרת התאורטית תוך המשגה והתחקות אחר העקרונות הכלליים של תהליכי משא-ומתן ככלי ליישוב סכסוכים בזירה הבין-לאומית. אשכול הנושאים השני יתמקד בניתוח תחומי נושא בולטים בתאוריה של ניהול ויישוב סכסוכים באמצעות משא-ומתן: הכרת והבנת סביבת המשא-ומתן הבין-לאומי; מרכיביו; שלביו; הצורך בבשלות והצורך במוכנות; תיווך; גורמים פנימיים וחיצוניים משפיעים על תהליך המשא-ומתן; ערוצים רשמיים אל מול אחרים; ודרכי התמודדות עם חסמים וכשלים. לשם כך, נעסוק בניתוח של מקרי-בוחן בולטים המדגימים תהליכי משא-ומתן בזירה הבין-לאומית בין מדינות סוברניות, בין מדינות ושחקנים תת-מדינתיים ובתוך מדינות. במסגרת הסמינר התלמידים ינתחו תהליכי הסדרת סכסוכים בין לאומיים תוך שימוש בשיטות מחקר איכותניות, לרבות ניתוח של מקרי בוחן. מצד שני, ניתן יהיה גם לעשות שימוש בשיטות כמותניות ככל שעולה צורך בכך.

6 שש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 22100 שיטות מחקר / 21156 / 32376 / 10047 אנגלית מתקדמים ב' / פטור
ב' קיץ 22332+22333 ד"ר ירון סלמן סמסטר ב': ב' 16:30-18:45, סמסטר קיץ: ב' 12:45-15:00

התמחות מעשית

ההתמחות המעשית תהווה סיכום עיוני ומעשי ובהתאם לתחום הנלמד תתמקד בלימודי ממשל, יחסים בינלאומיים, דיפלומטיה, חברה אזרחית או בביקורת פנימית וציבורית. באופן כללי, מטרתה לאפשר לסטודנטיות ולסטודנטים ללמוד על עבודת השטח הפוליטית, המוניציפלית, הארגונית והמקצועית של נבחר ציבורי ומקבלי החלטות הממונים על הקצאת ערכים ומשאבים. בהתאם, הסטודנטים ילמדו על מוקדי קבלת החלטות של נבחר ציבור וכולל ראשי ערים, חברי כנסת, משרד החוץ, ראשי ארגונים חברתיים ועוד. הסטודנטים יקדישו לסוגיה/לחקר מקרה למידה עיונית לצד למידת שטח מעשית. בתום התהליך יגישו סיכום ובו רפלקציה על למידתם ועשייתם.

במהלך הקורס יוגשו לסטודנטים כלי עבודה שיסייעו בידם ללמוד על פעילות הארגון או נבחר הציבור שעומם נפגשו. למידת השטח תתבצע באמצעות מפגשים בכיתה ומפגשים פרטניים במכללה או באמצעות המדיה הדיגיטלית. ההתמחות המעשית תהווה הזדמנות לסטודנטיות ולסטודנטים ללמוד על עבודת השטח הלכה למעשה ותקנה כלים להבנת התהליכים הפוליטיים, הארגוניים, הדיפלומטיים, הארגוניים, המוניציפליים והתקשורתיים בני זמננו.

היבטים יישומיים בעבודת מנהל השלטון המקומי

המנהל לשלטון מקומי הוא הגורם המקצועי במשרד הפנים, המופקד על אופיו ופעולתו של השלטון המקומי בארץ. פעילות המנהל מכוונת לחיזוק מקומו של השלטון המקומי כגורם משמעותי בפיתוח איכות החיים של תושבי המדינה, מתן שירותים וטיפול הקהילות המקומיות, תוך חיזוק הדמוקרטיה המקומית. המנהל עוסק בהסדרת פעילות השלטון המקומי בישראל ובכלל זה: תקצוב הרשויות המקומיות קביעת מפת השלטון המקומי הקמת רשויות ותאגידים בקרה וביקורת, מתן אישורים בנושאי כוח אדם ושכר, רישוי עסקים, הדרכה וטיפול בנושאים פרטניים בהתאם לחוק.

במסגרת הקורס ילמדו הסטודנטים כיצד פועל המנהל לשלטון מקומי בקשרי גומלין עם מחוזותיו ובמקביל מול משרדי הממשלה. כל זאת באמצעות יישום של תוצרי הלימוד לטובת יעול תהליכים במנהל לשלטון מקומי במשרד הפנים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / פ' / 60

ש' 22338 מר איתי קורן סמסטר א': ד' 14:15-15:45, סמסטר ב': מפגשים אישיים

התמודדות עם אתגרים במדיניות החוץ הישראלית

הדיפלומטיה הישראלית תורמת במידה רבה לביסוס מעמדה וחיזוק ביטחונה של מדינת ישראל. הקורס יעסוק באתגרים הרבים הניצבים במדיניות החוץ הישראלית, ויתמקד במידה רבה ב"ארגז הכלים" המגוון העומד לרשות העוסקים במלאכה. במסגרת הקורס נלמד ונדון בסוגיות מרכזיות בעבודה הדיפלומטית, כגון- דיפלומטיה קלאסית מול דיפלומטיה ציבורית, מדיניות חוץ ותקשורת, החלטות ברמה הלאומית- דיפלומטיה מול פוליטיקאים, משרד החוץ מול המערכת הביטחונית. נבחן כיצד פועלת הדיפלומטיה בנושאי הסברה ומיתוג, תפקידה המיוחד של הדיפלומטיה בהיבט של תרבות, או מה הקשר בין דיפלומטיה לכלכלה. ניחשף לתפקידי משרד החוץ הישראלי ביחס ליהדות התפוצות, ארגונים בינלאומיים (האו"ם, אונר"א, האיחוד האירופי) ומערך סיוע החוץ הישראלי. נושאים אלה ואחרים, יאפשרו מבט על תפקידיו המגוונים של הדיפלומט במסגרת משרד החוץ הישראלי, הכלים העומדים לרשותו, זאת אף בהשוואה למעמדם ותפקידם של משרדי חוץ אחרים בעולם. במהלך הקורס אף יוזמנו מרצים אורחים משירות החוץ והמדינה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / פ' / 60

ש' 22720 מר מיכאל הררי סמסטר א': ד' 14:15-15:45, סמסטר ב': מפגשים אישיים
ש' 22720 טרם נקבע סמסטר א': ד' 14:15-15:45, סמסטר ב': מפגשים אישיים

היבטים יישומיים בממשל הדיגיטלי ובעבודת הביקורת

במסגרת הקורס ילמדו הסטודנטים כיצד להנגיש את תוצרי הביקורת לקהל הציבור הרחב וזאת באמצעות יישום רפורמת הביקורת הבונה אותה הנחה המבקר אנגלמן ועל מנת להגביר את החשיפה של תוצרי הביקורת לציבור הרחב, תוך מתן דגש על גיוון בדרכי ההנגשה של פעילות הביקורת.

4 שש"ס / 4 נ"ז / פ' / 60

ש' 22695 מר אייל לוי סמסטר א': ב' 18:15-19:45, סמסטר ב': ב' 19:00-20:30
ש' 22695 מר אייל לוי סמסטר א': ד' 14:15-15:45, סמסטר ב': מפגשים אישיים

קורסי בחירה כלל חוגיים

אסטרטגיות פוליטיות ולובינג של עסקים (דיגיטלי מרחוק)

עסקים פועלים מול קובעי המדיניות הציבורית בכדי להשפיע על עיצוב 'כללי המשחק', צמצום הסיכונים ויצירת הזדמנויות עסקיות, משום שחלק משמעותי מהרווחיות ומידת היתרון התחרותי שלהם מושפעים מהחלטות קובעי המדיניות. הקורס יעסוק באסטרטגיות פוליטיות של עסקים וכיצד באמצעות עסקים פועלים בכדי לשמר מצב קיים או ליצור ערך חדש. בתוך כך, הקורס יתמקד באמצעי בולט ליישום אסטרטגיה פוליטית, השדלנות (לוביזם). שדלנות היא לגיטימית, בלתי נמנעת, וכשהיא מתנהלת כהלכה היא אפילו רצויה במשטר דמוקרטי-ליברלי. אולם, לשדלנות יש גם תוצאות פוטנציאליות שליליות והיא עלולה לפגוע באמון הציבור בכנסת בכלל ובמחוקקים בפרט. בקורס נגדיר מהי שדלנות ונאפיין את סוגיה, נסקור את התפתחותה במבט השוואתי ונדון בחשיבותה ובסכנות הטמונות בה. בנוסף, נלמד מהי "פוליטיקה שקטה" ומהי "פוליטיקה רועשת" וכיצד מושגים אלה קשורים לאסטרטגיות פוליטיות של עסקים. נכיר את הספרות התיאורטית בתחום ונלמד מודלים יישומיים לניהול יעיל של אסטרטגיות פוליטיות באמצעות ניתוח מקרים 'מהעולם העסקי' הממשי'.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22329 ד"ר קרן בורנשטיין-נתיב

מדיגיטציה לבניה מלאכותית במגזר הציבורי (דיגיטלי מרחוק)

המגזר הציבורי עבר בעשורים האחרונים תהליך של דיגיטציה, ששינה את שירותיו ותהליכיו. כעת הוא עומד בפני אתגרים והזדמנויות חדשים, ובראשם שילוב בינה מלאכותית בפעילותו. שינוי זה מעלה שאלות: כיצד מתמודדים ארגונים ציבוריים עם הטמעת חדשנות טכנולוגית? מה קורה כשאלגוריתמים מחליטים מי זכאי לשירותים? כיצד ניתן להנגיש מידע ממשלתי לאזרח? וכיצד משפיע השינוי על אמון הציבור במגזר הציבורי? הקורס מועבר במתכונת א-סינכרונית ומשלב דרכי הוראה והערכה חדשניות, לרבות שימוש בכלי בינה מלאכותית ללמידה, ניתוח וחשיבה ביקורתית, כך שתכני הקורס נחווים גם דרך הכלים הנלמדים בו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22349 ד"ר קרן בורנשטיין-נתיב

סוגיות בלימוד דמוקרטיה (דיגיטלי מרחוק)

קורס זה בוחן מושגים מרכזיים בהגות הדמוקרטית ובמדע המדינה, תוך התמקדות בתיאוריות של דמוקרטיה – גישות צרות מול גישות רחבות – ובמשתנים המקדמים מעבר למשטרים דמוקרטיים. בנוסף, נדונים תהליכים של נסיגה דמוקרטית (democratic backsliding) ואתגור מוסדות הדמוקרטיה הליברלית. הקורס עוסק גם במונחי יסוד במדע המדינה בהקשר של התיאוריה הדמוקרטית, ובהם: היווצרות המדינה המודרנית, מוסדות מדינה, רשויות מקומיות, החברה האזרחית, אליטות פוליטיות ויחסי דת ומדינה. הקורס בוחן דוגמאות אקטואליות ממדינות ואזורים שונים ברחבי העולם, תוך שימוש בכלים תיאורטיים לניתוח תהליכים פוליטיים בני-זמננו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

קיץ 22659 ד"ר ניוה-גולן נדיר

מין, מגדר ופוליטיקה (דיגיטלי מרחוק)

שאלות פוליטיות רבות ברחבי העולם עוסקות בסוגיות של מין, מיניות, מגדר ומשפיעות יותר ויותר על מקבלי החלטות ועל הפוליטיקה: נישואין חד מיניים וזכויות קהילת הלהט"ב, איסור על הפלות, מיסוד הזנות, המאבק בסחר בנשים, ייצוגן של נשים בפוליטיקה ומצבן התעסוקתי, החברתי והפוליטי של נשים הם רק חלק משאלות אלו. תיאוריות בפמיניזם הפוליטי והספרות המחקרית הענפה בנושא זה עוסקות בשאלות אלו ומטרת קורס זה לדון ולהבין כיצד מין, מיניות ומגדר משפיעים והופכים הלכה למעשה לשאלות פוליטיות חשובות בישראל ובעולם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

קיץ 22346 ד"ר אשר סוזין

התמחות ממשל, יחסים בינלאומיים וסייבר

קורס חובת התמחות

עולם הסייבר במציאות הגלובלית (מוכר לצרכי דמ"מ) (דיגיטלי מרחוק)

נתון יסוד בחיינו המודרניים הוא כי אלו הופכים לממוחשבים יותר ויותר. עוד ועוד מערכות ושירותים מתמחשבים, אך לא רק זאת, אלו אינן עוד יחידות אוטונומיות, אלא הן מתחברות לאחרות ההופכות בהדרגה את ה"כפר הגלובלי" ל"שכונה קטנה", הולכת וקטנה. השליטה המוחלטת של מערכות מחשב ואינטרנט על כל היבט מחיינו, מהווה יתרון לכל המעוניין לפגוע במרקם החיים של הפרט, הארגון והמדינה. זאת באמצעות היכולת לחדור למערכות אלה ולשבש פעילותן באמצעות חבלה והרס, כמו גם ביצוע פעולות של ריגול וגניבת מידע. כל זאת בעוצמות והיקפים העולים מידי שנה. לפיכך, מרחב הסייבר מציב בפנינו שלל הזדמנויות ויכולות חדשות באמצעות טכנולוגיות מתקדמות וקישוריות רבה יותר בין אנשים ומערכות מחשב, אך לצד זאת שלל אתגרים וסכנות, מצד שלל שחקנים ובהם חובבנים, גורמי פשיעה וטרור, האקטיביסטים ואף שחקנים מדינתיים.

מטרת הקורס להכיר את עולם המידע, מערכות המידע, מרחב הסייבר וטכנולוגיות חדשות, אשר לצד יתרונות והזדמנויות, מציבים גם אתגרים וסכנות. הקורס עוסק במגוון נושאים ואתגרים עכשוויים הקשורים בהיבטים שונים של עולם המידע ומרחב הסייבר, האינטרנט וטכנולוגיות מודרניות, לשם הכרת האתגרים הקיימים בהם לצד היתרונות המוכרים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 60

ב' 22768 ד"ר עמית שיינאק

World Leaders & Leadership (דיגיטלי מרחוק)

הקורס מציג מושגים, מסגרות תיאורטיות וגישות קיימות לחקר מנהיגות. באמצעות גישה רב-תחומית ושימוש בחקרי מקרה של מנהיגים ומדינאים מרחבי העולם (המוערכים יותר/פחות) שפעלו לאורך תקופות שונות בהיסטוריה, נדון במאפייני ודפוסי מנהיגות בהקשרים שונים ובמבט השוואתי. נלמד מושגים חדשים ומתהווים בחקר המנהיגות, טיפולוגיה של מנהיגות, נדון בתפקידם של מגדר ואתיקה במנהיגות ויוצגו שיטות ומודלים להערכת מנהיגות במאה ה-21. במהלך הקורס, הסטודנטיות והסטודנטים יפתחו נקודת מבט מורחבת ותוך פיתוח טיעון ביקורתי לגבי מנהיגות. נסקור וננתח דפוסי פעילות של מגוון מנהיגים ומדינאים, לדוגמא, אלכסנדר הגדול, יוליוס קיסר, נפוליאון, ביסמרק, שארל דה גול, כמאל אטאטורק, אלכסנדר המילטון, יוסיף סטלין, דוד בן גוריון, ווינסטון צ'רצ'יל, לינדון ג'ונסון, וודרו ווילסון, פרנקלין דלאנו רוזוולט, הארי טרומן, JFK ג'ון פיצג'רלד קנדי, מהטמה גנדי, מאו דזה-דונג, לוי אשכול, גולדה מאיר, אנואר סאדאת, מנחם בגין, יצחק רבין ושמעון פרס, מרגרט תאצ'ר, רונלד

רייגן, מיכאיל גורבצ'וב, ביל קלינטון, ברק אובמה, אנגלה מרקל, ולדימיר פוטין, וולודימיר זלנסקי, ג'ו ביידן, שי ג'ינפינג, דונאלד טראמפ ועוד.
2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60
א' 22339 ד"ר חדוה וינרסקי פרץ
ב' 22339 ד"ר אנה אוסטר

קורסי בחירה התמחות "ממשל, יחסים בינלאומיים וסייבר"

יישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית (דיגיטלי-מרחוק) (מעודכן נכון ל-12.08.26)

בימים בהם הנוף האסטרטגי במוקדי סכסוך משתנים במהירות, סוגים חדשים של שחקנים חמושים מגדירים מחדש את סוגי הסכסוך ואת הקושי בפתרונם. יחד איתם מתחים גיאופוליטיים וסיכונים נוספים הולכים וגוברים בסכסוכים בין מדינות ובמוקדי הסכסוך בין המעצמות, המצריכים חשיבה מחודשת והבנה של המערכת הבינלאומית. לאור התפתחויות אלו, האפשרויות, הסכנות והפוליטיקה של יציאות מעימות אלים לפיוס, הפכו לנושא מחקרי חשוב בדיפלומטיה. קורס זה יבהיר את היסודות המושגיים והממדים המעשיים של סוגיות דיפלומטיות ואת הזדמנויות והמגבלות של תהליכי דיאלוג כמכשיר ליישוב סכסוכים. במסגרת הקורס נעסוק בתהליכי תיווך באמצעות הדמיות שונות ותרגילי למידה שיספקו הזדמנות לפיתוח מעשי של כישורים וכלים רעיוניים הנוגעים למשא ומתן, לתיווך, לביתנוח סכסוכים, ולבניית שלום. בחלקו הראשון של הקורס נלמד מושגים להבנת המציאות הפוליטית הבינלאומית - בעיקר על ידי התמקדות בצרכים ובאירועים מאחורי הקלעים ומה מניע מדינות שונות לפעול בזירה הבינלאומית. בחלקו השני של הקורס ניישם את חומר הלימוד על ידי מקרי מבחן שייבחנו את תפקיד המדינות והשפעתן הבינלאומית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22335 ד"ר ניר לויטן ד' 14:15-15:45

דיני חברות (מוכר לצרכי דמ"מ) (דיגיטלי מרחוק)

באיזה אופן פועלת חברה עסקית ומה תכליתה? מה תפקידם של הדירקטוריון ושל המנכ"ל? מיהם בעלי מניות ומהם חובותיהם וזכויותיהם? מה ההבדל בין חברה ציבורית לפרטית? וכיצד מקימים חברה בישראל? קורס מבואי זה הוא קורס העשרה בתחום דיני חברות עסקיות בישראל לתלמידי שנים מתקדמות במדע המדינה. לא נדרש כל ידע קודם בתחום המשפט או על חברות עסקיות. מטרת הקורס הן להכיר לסטודנטים/ות מושגי בסיס, עקרונות יסוד ופרשות מפתח בדיני חברות ולהאיר זרקור על האופן שבו המשפט מסדיר את פעילותן של חברות. כמו כן הקורס יקדם מיומנויות תעסוקה ולמידה מסוג חשיבה ביקורתית ופתרון בעיות (כחלק מתוכנית אקדמיה 360 ומימוש חזון "דמות הבוגר"), תוך יישום על עולם המשפט בכלל ודיני חברות בפרט. בנוסף, הקורס יקדם ערכים של אחריות חברתית תוך יישום על העולם התאגידי. ככלל, הקורס יתבסס הן על תאוריה והן על היכרות עם הפרקטיקה התאגידית ועולם החברות ומנהלי החברות מנקודת המבט המשפטית והרגולטורית. לשם כך, נדון בקורס באחריות החברתית והסביבתית של חברות, בעקרון האישיות המשפטית הנפרדת, בעקרון האחריות המוגבלת, במשולש יחסי הכוחות בחברה, בתורת האורגניזם, בבעיית הנציג, באחריות נושאי משרה, ב"הרמת מסך" ועוד. הקורס יקנה מיומנויות יסוד בקריאת חקיקה ופסקי דין ומבוא מושגי לעולם המשפט, וילווה בדיון ובניתוח פרשות אקטואליות. (מעודכן נכון ל-31.08.26)

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 22336 ד"ר שרון ידין

משבר האקלים – אתגר או הזדמנות? (מוכר לצרכי דמ"מ) (דיגיטלי מרחוק)

העולם משתנה, ושינוי ככל שינוי יוצר פחד אצל מקבלי ההחלטות, העתיד צפוי להיות מאתגר וקיצוני יותר. האם יש צורך להסתכל על משבר האקלים כאיום או כהזדמנות לשינוי? המטה לביטחון לאומי הכריז על משבר האקלים כאיום על מדינת ישראל, האם אנחנו ערוכים? האם אנחנו מה צפוי בעתיד וכיצד השילוב של משבר האקלים, הריבוי הטבעי הגבוה, וניהול משאבי טבע וסביבה מאתגרים את העולם שהכרנו.

קורס זה יבחן את הנושאים הקשורים במשבר האקלים: שריפות ענק, גלי חום, שיטפונות והצפות אורבניות, הריבוי הטבעי בישראל, ניהול משאבי טבע וסביבה וראייה אזורית לאור האתגרים הצפויים. האם המצב אבוד או שזוהי הזדמנות חד פעמית לקדם תהליכים לעולם טוב יותר?

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

אמון הציבור: בין טרור סייבר לבניה מלאכותית (מוכר לצרכי דמ"מ) (דיגיטלי מרחוק)

איומי סייבר בכלל, ומתקפות טרור-סייבר בפרט, מהווים אחד מן האתגרים הגדולים של עידן הטכנולוגיות המתפתחות. מתקפות טרור קונבנציונליות משפיעות על האוכלוסייה וההנהגה כאחד. הן בוחנות את החוסן החברתי ומנגד חושפות פגיעות, ולעיתים מובילות לשינויים בהתנהגות ובאורחות החיים. אירועי טרור, כגון מתקפת ה-11 בספטמבר 2001 בארצות הברית ואירועי ה-7 באוקטובר 2023 בישראל, ממחישים את עוצמת ההשפעות הללו במרחב ה"אמיתי". אולם, מה באשר למתקפות טרור במרחב הסייבר? האם מתקפות טרור-סייבר משפיעות על הפרט, על החברה ועל היחסים הבין-לאומיים באותה מידה? או שמא מדובר באיום חדש שבו כולנו מהווים חזית אחת, חשופים במידה שווה? ובתוך כל אלה נשאלת שאלה מרכזית: כיצד משתלבת הבניה המלאכותית, טכנולוגיה המעצימה את מתקפות הסייבר (למשל באמצעות זיופים עמוקים, דיסאינפורמציה אוטומטית ותקיפות מתואכמות), אך גם מערערת בפני עצמה את אמון הציבור ומעוררת חרדות חברתיות ופוליטיות חדשות? כיצד משפיעים איומים אלו עלינו רגשית ופוליטית? בשאלות אלו יעסוק הקורס שלפנינו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 22347 ד"ר שרון מצקין

מלחמות אזרחים (מוכר לצרכי דמ"מ) (דיגיטלי מרחוק)

מאז סיום המלחמה הקרה מלחמות אזרחים נפוצות יותר מאשר מלחמות בין-לאומיות. העניין בתחום הוא בעל השלכות על יציבות השלום העולמי והרגיונלי כפי שהדבר בא לביטוי, בין היתר, באזורנו. הקורס נועד לחשוף את התלמידים למגוון הנושאים, המושגים והתיאוריות שהתפתחו בתחום מלחמות אזרחים וסכסוכים תוך-מדינתיים ולבעיות העיוניות והמעשיות שבו. לאור זאת, הדיון יתנהל במישור תיאורטי ואמפירי תוך התבוננות במספר מקרי בוחן של מלחמות אזרחים לאחר 1989.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

קץ 22776 ד"ר ירון סלמן

שיימינג (דיגיטלי מרחוק)

הביוש (שיימינג) מוכר ככלי קדום לענישה, כגון באמצעות אות קין או עמודי קלון, אך ברבות השנים הפך לצורת תקשורת מודרנית המשמשת פרטים, ארגונים ואף מדינות ליצירת נורמות ולהכוונת התנהגות. השיימינג המודרני מופץ במהירות ובקלות במרחבים דיגיטליים באמצעות האינטרנט והרשתות החברתיות. מאפיינים אלו הפכו אותו גם לכלי בולט של תנועות לשינוי חברתי, דוגמת #MeToo. באופן יומיומי, משתמשים מביישים זה את זה ברשת על נושאים דוגמת מראה חיצוני ועל התנהגות שהם תופסים בלתי מוסרית או פסולה, כגון אכילת בשר או אי חבישה של מסכות בשעת מגפה. אך גם ארגונים פרטיים ובינלאומיים ומדינות מפרסמים, למשל, רשימות שחורות של חברות, ממשלות ואנשים, בנושאים דוגמת העלמת מס ופגיעה בזכויות אדם. נוסף על כך, ראשי ערים, פקידים ושרים מוקיעים, מתייגים ומדרגים גופים שונים. כך, למשל, מדורגות ומתוייגות חברות מזון ומסעדות על הפקעת מחירים בזמן מלחמה ועל בטיחות מזון ירודה. הקורס יעסוק אפוא בשיימינג כמכשיר חברתי, עסקי, ממשלתי בינלאומי, פוליטי ורגולטורי. נבחן האם ובאלו מקרים השיימינג בצורותיו השונות הוא תופעה רצויה, מוצדקת ואפקטיבית, ובאיזה אופן ניתן להסדיר ולרסן שיימינג, בייחוד בעידן הדיגיטלי. (מעודכן נכון ל-31.08.26)

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

קץ 22340 ד"ר שרון ידן

*למכללה שמורה הזכות לשנות את תוכנית הלימודים, להוסיף או לגרוע קורסים. טל"ח.